

Kraj nabízí příspěvek za odstřel divočáka

TŘEBÍČSKO (ap) - Z posledního sčítání stavů zvěře v našem regionu vyplývá, že přibývá zajíců obecných a jelenů evropských. Naopak stavy černé zvěře mírně stagnují. Přemnožení prasete divokého má už několik let zabránit i výkup spodních čelistí selat a bachyněk.

„Proto Kraj Vysočina podporuje a hraje výkup spodních čelistí vybraných jedinců prasete divokého,“ uvedl radní Kraje Vysočina pro oblast životního prostředí a zemědělství Pavel Hájek. Zvláště podpora lovu kategorie těch nejmenších selat pomáhá regulovat stavy divočáků. Jen v letošním roce Kraj Vysočina od všech pěti regionálních mysliveckých jednot vykoupil 2578 čelistí. Rok od roku toto číslo roste. Například v roce 2015 vykoupil něco přes 1400 čelistí. Letos tedy téměř dvakrát tolik.

„Spodní čelist je jedním z nejednodušších přípravitelných markantů, navíc se právě podle spodní čelisti, podle stavu vývoje zubů, dá určit věk zvěře,“ vysvětlil na dotaz Horáckých novin Tomáš Sedláček, místopředseda Okresního mysliveckého spolku Třebíč.

Hlavně (míře) na selata

Podle mysliveckých statistik je na Vysočině více než 3700 kusů volně žijících divokých prasat. Výkup čelistí je finančně odstupňován od 300 do 700 korun. Částka se odvíjí od stáří odloveného kusu. Kraj rozlišuje určité věkové kategorie, na které těmi částkami přispívá - a podle zubů je to nejprůkaznější.

Nejvíce se platí za nejmladší selata do věku tří měsíců, protože největší tlak je samozřejmě na lov mladé zvěře. Od letoška je metodika ještě detailnější. „I selata do tří měsíců se ještě hodnotí podle toho, kdy jsou ulovena. Zda jsou

ulovena od 1. října do 31. ledna, nebo od 1. února do konce září. Tam pak ona částka činí 500, nebo 700 korun. Samozřejmě za mladší selata je těch 700 Kč. Následují bachynky, tedy loňčáčky, to znamená, že jsou to prasata ve věku 16 až 24 měsíců. Také zde platí dvě kategorie podle toho, zda jsou uloveny do konce ledna, nebo od února do října. Částka je potom 400, popř. 600 korun. Nejmenší peněz se platí za selata ve věku čtyř až sedmi měsíců, za ně se vyplácí 300 a 350 korun,“ upřesnil Tomáš Sedláček.

Mor stále hrozí

Divoká prasata představují v případě nekontrolovatelného přemnožení nejen obrovské ekonomické ztráty na hospodářských plodinách, ale i riziko veterinární - tedy přenos afrického moru prasat na domácí chovy. Na Vysočině našťásti africký mor prasat v současné době nebyl zaznamenán. Zatím se vyskytuje už nějakou dobu jen v Libereckém kraji, na Trutnovsku, v okolí České Lípy. Několik nakažených jedinců černé zvěře se tam vyskytlo, ale dál v České republice se africký mor prasat neobjevil.

Podle veterinářů virus moru poněkud zmučoval a chová se jinak, než se choval v roce 2017, kdy se objevil na Zlínsku. Tam se vyznačoval jednak rychlým šířením a také vysokou úmrtností nakažených kusů.

„Tam se opravdu nacházely celé tlupy černé zvěře, které byly nalezeny uhynulé na jednom místě. Momentálně je situace na Liberecku taková, že se jen čas od času najde někde jeden uhynulý kus. Vypadá to, že se značně prodloužila inkubační doba. Takže to prase dokáže i v nemoci, kdy je nakažené a zároveň nakažlivé, dojít mnohem dál. Ale na druhé straně není úmrtnost tak vysoká, protože těch prasat se nenachází tolik jako při prvním výskytu na Zlínsku,“ informoval Sedláček.

Hejtmán dá milión

V letošním roce zaplatí Kraj Vysočina myslivcům za vykoupené spodní čelisti prasete divokého více než jeden milion korun,“ poukázal na pěkné peníze pro lovce hejtmán Kraje Vysočina Vítězslav Schrek.

Ulovená zvěř patří uživateli honitby a jen na něm, jak s ní naloží. „Nejčastější praxí u mysliveckých spolků je, že prasata do hmotnosti 30 až 40 kilogramů zůstávají lovců. Je to pro ně i motivace, aby se lovu černé zvěře opravdu věnovali. Je třeba ale říci, že i když se kraj snaží lovce motivovat, není to povinnost. Takže ne všichni uživatelé honiteb toho využívají, ne všichni ty čelisti předávají,“ prozradil také Sedláček.

Soubor spodních čelistí poskytuje Kraj Vysočina každoročně České zemědělské univerzitě Praha k odborné analýze.

100 let myslivosti

Josef Drmota,
OMS ČMMJ Třebíč

Prosinec je bílé tajemství vyčarované nad samým rámem z podivného kouzla šedivých mraků. Měkká peřina pokrývá jak mávnutím proutku čaroděje křupavý lem zamrzlých kaluží, pevnou kůru zmrzlých v kolejších vyježděných cest i rudou nádheru namrzlých šipkových bobulí lemujících meze pod lesem. A pomalé svítání přicházející váhavě po dlouhé noci ještě prohlubuje sílu předvánočního kouzla.

Pod náročným rokem plným shonů vše tiše usíná. Také nepokojná duše člověka na chvíli ustrne, ukolébána podmanivou atmosférou svátečního času. Ustrne a vzpomíná. Vzpomíná a hodnotí. Hodnotí a činí nová předsevzetí. I do zatvřených srdcí se pozvolna vkrádá láska.

Pak stejná ruka, která doma jedli svátečně odívá do pestrosti, nachystá bohatou nádivku také svým čtyřnohým přátelům v lesích. Tam, kam vede klikatě písmo vetkané desítkami tlapek do bílého koberce. Jsou přece Vánoce, čas klidu, míru, pohody, štědrosti a lásky...

Tak tedy - všem hodně štěstí!

Poslední měsíc kalendářního roku se vyznačuje jistou letargií, klidem a strnulým očekáváním. Může za to nejen příchod skutečné zimy s prvními trvalými sněhovými srážkami a mrazy, ale také dlouhé noci, kdy se celé přírodě žalostně nedostává především slunečního svitu. Na dané skutečnosti reaguje i volně žijící zvěř. Po usilovném shonu za potravou, kterým byl charakteristický celý podzim, přechází většina druhů do klidového režimu. Uchyluje se do odlehklých míst, kde nachází zázvěti a ochranu před mrazivým větrem.

Klid je pro zvěř právě nyní zcela zásadní. Většinu hodin tráví spánkem nebo letargickým odpočinkem. Je to dáno zejména vnitřní potřebou úzkostlivě šetřit veškeré zdroje energie nashromážděné v tukových zásobách organismu. Chceme-li právě nyní pro zvěř něco opravdu dobrého udělat, vyhněme se zdaleka místům, kde bychom se s ní mohli setkat. Nevjíždějme na běžkách mimo lesní a polní cesty a nenecháme v žádném případě volně proběhnout svoje pejsky.

O důležitosti předchozích informací svědčí i následující malý příklad, který snad

pochopí každý. Necháme-li zvěř v klidu v leže odpočívat, označíme spotřebu její energie číslem 1. Jakmile ji však necháme hnát i po krátkou dobu psem, roste její energetická spotřeba radikálně. Poběží-li do svahu v hlubokém sněhu, dosáhne toto číslo neuvěřitelné hodnoty 80! K vyčerpání energie se přidá navíc přehřátí a zrychlené dýchání mrazivého vzduchu, které může mít stejné jako u člověka za následek akutní zápal plic končící nezdědkou i fatálně...

Prosinec je typickou dobou myslivecké péče o zvěř. Přestože by většina druhů současně klimatické poměry bez

problémů existenčně zvládla, usnadní jim rozumně vedené příkrmování přežití zimních měsíců a především zmenší škody, které by zvěř napáchala na svojí přirozené potravě. V lesích ji tvoří především kůra, letorosty a pupeny stromů i keřů, kulturních a hospodářsky pěstovaných nevyjímaje.

Příkrmování zvěře musí sledovat přirozené cykly, které se v přírodě odehrávají a na které je adaptován zažívací trakt živočichů. S příchodem zimy je již spotřebována většina zásob energeticky bohatých zdrojů, jako jsou obiloviny a různé plody. U krmelců pro-

to dávky obilovin postupně nahradí seno a letnina tvořená nařezanými a ve snopcích usušenými svazky letorostů listnatých dřevin, kopřiv, natě topinambury aj.

Prosincové měsíce jsou měsíci lovu. Přestože i dnes probíhají klasické hony na zajíce, bažanty, jsou jejich úlohy víceméně symbolické a hony jsou spíše společenskými událostmi. Významné jsou ovšem nahánky na černou zvěř a lišky, protože významně přispívají k redukci jejich početního stavu v krajině.

I v době mrazu a sněhu se setkáváme s projevy života. Čas lásky se dostává k dnes velmi rozšířené zvěři - divokým prasatům. K tlupám bachyní a selat se nyní připojí statní kanci, kteří velmi urputně zápolí o jejich přízeň. Při soubojích používají svoje vzhůru zahnuté zuby zvané páráky, kterými dokáží sokům zasadit i hluboké tržné rány. Toto

namlouvání, mezi myslivci označované jako chrutí, je pro návštěvníky přírody nezávadné. Jediným projevem, na který mohou narazit, jsou zvuky typické i pro domácí prasata - typické kvíčení a zuřivě chrochtání - které mohou někdy v blízkosti houštin zaslechnout.

Již klasickou tradicí jsou vánoční vycházky myslivců do přírody, organizované často v doprovodu dětí a přátel. Myslivci při nich zvěři přilepšují něčím navíc. Vždy se ale musí jednat o přirozenou potravu. Chceme-li i my ostatní něčím přispět, poradme se předem s myslivci. Do korytek krmelců patří pouze naše domácí ovoce, mrkev, řepa nebo brambory. Přineseme-li pečivo, pak pouze v malých dávkách, dobře usušené, neplesnivé a nakrájené na drobnější kousky. V žádném případě nesmí jít o pečivo sladké ani jinak dochucované.

prosinec